

Inhoud

Verkeerd beeld	9
Oud is in	12
Restverwerking	15
<i>Koninginnedag</i>	18
Overgang	36
Moerbei	39
Taille	42
Net echt	45
Verhuizen	48
Vies oud vrouwtje	51
De vrouwen	54
Onbetamelijk	58
<i>Vreemde genoegens</i>	60
Zwitserse tompoezen	68
Rechtop	71
Geestverruimend	73
Groene oogschaduw	76
Spiegelglad	79
Oud en kaal	82
The sky is the limit	85
Leesbevordering	88
<i>Het leeft</i>	91
Nieuwe vrijer	100
Leesbril	103
Tandarts	106

Verjaardag 109
Vergeetachtig 112
Oude spullen 115
Poesiealbums 118
Kapper 121
Hanna 124
Parijs 128
Eenzaam 131
Bibberen 134
Pechdagen 137
Hoky Poky 140
Moederdag Bibberdag 143
Bonne continuation! 146
Wegwezen! 149
Nieuwe trend 152
In het ootje genomen 154
Opoe online 157
Hij wordt honderd 160
Mijn verjaardag, die vier ik nog steeds 163
Oma past op 166
Zet het weer op een daten! 169
Zwementie 172
Gestuntel 175
Er heerst grote onzekerheid 177
Positief 183
Oud en boos 185
Huidhonger 187
Zelf-red-actie 189
Seks bij ouderen 191
Opruimen is: ouwe meuk wegmieteren 194
Hulpvaardig 197
Oppasprogramma 199

<i>Hoop doet leven</i>	202
Bewegen	207
Blijf stout	209
Tattoo	212
Traditie	214
Foutje	216
Ouderdom	218
Oppassen	220
Kankerverwekkend	223
Pompend remmen	225

De cursieve titels zijn korte verhalen.

Verkeerd beeld

Eenieder draagt een beeld van zichzelf mee, dat al naar gelang men minder of meer zelfverzekerd is ook treuriger of vrolijker uitvalt. Die zelfbeelden kloppen vaak totaal niet met de werkelijkheid. En wie o wie in de directe omgeving houdt genoeg van je om af en toe eens kritisch te schaven aan dat vlotte type, of de snel-gesneden persoon die je denkt te zijn? Of die eens iets aardigs zegt over je onderkin of je rimpels, waar je zelf complexen over koestert. Ik hou veel van mensen die zeggen: 'Rimpels, wat is nou een gezicht zonder rimpels? Niks an!' Dan kan ik weer even vooruit met mijn kraaienpoten en craquelé. Dan voel ik geen aandrang tot schoonheidsoperaties en collageeninjecties.

Ook heel verfrissend als een kind meedogenloos op je inhakt: 'Wat ben jij toch een ouwe trut! Die meningen van jou zijn aftands, vastgeroest! Dat ben je! Sukkel!' Sukkel. De laatste op dit gebied. Het drukt precies uit wat ze bedoelen. Het heeft ook iets vriendelijks, iets van 'arm oudje, maak je niet druk, hoe hard je ook probeert ons bij te benen, lukken doet het je niet meer. Je tempo... weet je wel, jouw tempo, dat is te traag! Je bent niet speedy genoeg meer voor deze snappy tijd!'

Het is héél verfrissend op die toon te worden toesproken door een jong persoon. Het echoot in je hoofd. Waar hoorde je dit eerder? Verdomd. Zo sprak je zelf.

Tegen de ouwe trutten die jou probeerden uit te leggen dat je heel verkeerd bezig was, als een kip zonder kop. Je keek minachtend naar hun gerimpelde koppen, hun onderkinnen, en je dacht: sukkel! Want het verschil met vijfendertig jaar geleden en nu is dat je toen niet zo gauw sukkel zei tegen een ouder persoon. Je keek wel uit. Je dacht het en je ging je gang.

Ik zet een plaatje op van de Manhattan Transfer, een zangclubje waar ik dol op ben omdat ze veel ouwe moppen uit de jaren vijftig en zestig, toen ik nog geen sukkel was, op moderne wijze close harmony ten gehore brengen. Ik dans wat en neurie erbij. Mijn zoon van dertien wendt zich walgend af.

‘Moet dat nou? Jij schaamt je nergens voor. De mensen staan voor de ramen naar je te kijken! En dat meezingen? Is dat echt noodzakelijk?’ Ik sta prompt stil en hou mijn mond. Mijn danspassen zijn zeer verouderd, hoewel ik mij héél vlot voel als ik sta te wippen en te springen. Mijn stem was nooit veel, maar ik zong wel graag, zelfs voor mijn brood heb ik jaren gezongen, bij het cabaret.

Waarom verpest die snotneus mijn lol? Waarom laat hij mij niet mijn swingende gang gaan? Is het zo erg? Zie ik mijzelf verkeerd? Ben ik niet te harden wanneer ik mij uitleef? Verwijst hij mij naar het stiekem uitleven van mijn zang- en dansdrift? Op zolder? In de kelder? Hij vindt mij raar, een raar mens. En ook nog zijn moeder. Bah! Hij haat mij. Een beetje. Als ik een joggingpak van Kappa voor hem koop haat hij me een stuk minder, dat is een ding dat zeker is. En als ik de bioscoop betaal en nog een zak popcorn toe, heeft-ie ook niet echt de pest aan me. Het blijft schipperen tussen ons. Heeft hij

een verkeerd beeld van mij? Heb ik een verkeerd beeld van mezelf? Hij verlaat de kamer. Ik zet de Manhattan Transfer weer op en zing vrolijk mee. 'I remember Clifford'.

Oud is in

Op een zondagavond in december werd er door de Stichting Literaire Activiteiten Amsterdam, in de wandeling SLAA genoemd, in theater De Balie een avond belegd onder de titel 'De wereld van Josepha Mendels'. En daar pa het genoeg had Georgette Hagedoorn te begeleiden toen zij op verzoek van Josepha 'Le fiacre' zong, mocht ik mee. Een exquis avondje.

Mevrouw Mendels ziet er met haar zevenentachtig jaar uit als een snoezige broze vlinder, het vuurrode korte haar boven het blanke hoofd, een compleet van zwarte zijde met gele bloes, die haar wonen in Parijs verraad! Zij had zelf het programma mogen samenstellen; er werd gemusiceerd, Chopin en Mendelssohn, en Hermine de Graaf ondervroeg Josepha over haar manier van werken: 'Ik laat mij in een taxi naar de Nationale Bibliotheek in Parijs rijden. Daar heerst stilte. Mijn werkkamer op de zevende etage valt steeds moeilijk te bereiken, al die trappen. Ik zou nog zoveel willen schrijven, maar ik weet niet hoeveel tijd ik nog heb...'

Er werden gedichten gelezen van Rilke, Eluard en Jan Campert. Berthe Edersheim, de negentigjarige huisgenote van Josepha, schilderes van professie, haalde herinneringen op aan de tijd dat Josepha directrice was van het Zwaluwnest, een tehuis voor joodse sociaal-zwakke meisjes in Den Haag.

Een hoogtepunt was een optreden van Josepha zelf, die met haar Franse toneelleraar Jean Darnel improvisaties deed. Darnel vertelde hoe Josepha (op haar twee-enzeventigste) zich bij hem aanmeldde voor toneellessen. Hij was daar wat lacherig verbaasd over maar ze zette door en dat leidde tot een aantal merkwaardige rollen. Ze speelde *Gelukkige dagen* van Beckett, *La folle de Chaillot* van Giraudoux, en een baby, gekleed in pampers, in een stuk van een absurdistische schrijver wiens naam mij is ontschoten.

In haar slotwoord zei Josepha: 'Oud worden is niet leuk. Het is vreemd, de mensen houden van oude meubels, oude schilderijen, oude kaas, oude wijn, antieke juwelen... maar een oud mens is net oud brood... dan vindt men geen waardering meer...' Ze vertelde hoe zij zich met haar vriendin Berthe mooi optutte om uit te gaan. En dat de andere zeer oude mensen in het huis waar zij wonen daar dan denigrerend over doen... 'Die laten zichzelf gaan, doen niets meer aan hun uiterlijk. Wij niet. Wij gaan daarin tot het uiterste.' Zoals Josepha eruitziet, dat is een voorbeeld voor ieder ouder wordend mens.

Er valt trouwens in deze sector veel vrolijks te melden. Op de Engelse literaire topboekenlijsten staan drie zeer oude topauteurs. De eenentachtigjarige Graham Greene ('Ik ben manisch-depressief van karakter, niet ziekelijk, maar als temperament. En hoe ouder ik word, hoe meer het manische constant wordt!') heeft zojuist een bestseller geschreven, de vierentachtigjarige Molly Keane schreef een schitterend boek, *Loving and Giving*, terwijl zij herstellende was van een hartinfarct.

Onze eigen Annie Schmidt mocht ik interviewen.

Ze is zesenzeventig en voltooide samen met componist Kees Olthuis en zoon Flip van Duyn een gigantisch spektakel, waaraan in totaal (koor en orkest) honderdertig kinderen meededen. En Annie ziet er ook niet uit of dit het laatste is wat zij schreef... Integendeel, de plannen buitelen door de kamer. Ondanks de handicap van het slechte zien is haar geest sprankelend, springlevend! Lieve lezers, oud is in! En oud zal steeds inner worden.

Restverwerking

Ik kijk in mijn ijskast. Wat zie ik?

Negen in folie verpakte geheimzinnige resten. Een pot cranberrysaus uit 1986. Een pot door mij vervaardigde lijsterbessengelei uit 1983. Een pot met een zure bom. Een pot met een bodempje gevulde olijven. Een christmaspudding uit 1980. Een harde worst, die mijn hulp vijf maanden geleden uit Portugal heeft geïmporteerd. Een kwakje appelmoes van een week terug. Een kommetje niet opgegeten doperwten. Een ons aangevreten rookvlees van vier weken oud. Een restje witte wijn, niet te zuipen witte wijn, dat was een cadeautje. Bah. Geef dan liever niks! Een aangebroken flesje jonge jenever. Wij zijn geen jeneverdrinkers, twee keer per jaar komt er iemand langs die een jonge borrel wil, de rest gooi ik meestal in de bismarckharing met uien. Een fles ouzo, ook een cadeau.

Zo. Nu ga ik al die pakken folie eens openpeuteren. Aha! Een stuk quiche lorraine, nog van Fauchon uit Parijs. Ik ruik er eens aan... hm... misschien beter om het weg te gooien. Een halve komkommer, totaal vergaan. Weg ermee. Een halve ui, heel heel oud... Een halve groene paprika, in staat van ontbinding. Nog een halve ui. En nog een. Wat heb ik toch met halve uien? Waarom maak ik ze niet op? Vind ik ze onsympathiek? Of wil ik er de volgende dag nog een leuk slaatje mee maken?